

ЕГОРОВ Олександр Ілліч (13(25). 10. 1883, м. Бузулук, нині Оренбур. обл., РФ — 23. 02. 1939, Москва) — військовик. Маршал Рад. Союзу (1935). Державні нагороди СРСР. Закін. Казан. піхотне юнкер. училище (Росія, 1905). Служив на Кавказі та у Київ. військ. окрузі. Під час 1-ї світової війни — командир роти і батальйону 132-го піхот. Бендер. полку (від 1917 — полковник). Після більшов. перевороту 1917 перейшов на бік рад. влади, 1918 вступив до РКП(б). Відтоді працював у військ. відділі ВЦВК, брав участь у підготовці декрету про створення Червоної армії, був комісаром Всерос. гол. штабу, головою Вищої атестац. комісії з відбору колиш. офіцерів у Червону армію. 1918–19 під час оборони м. Царицин (нині м. Волгоград, РФ) командував 10-ю армією; у липні–жовтні 1919 — 14-ю армією, що діяла на Пд. України проти денікінців і підрозділів Армії УНР; від жовтня 1919 — Пд., 1920 — Пд.-Зх. фронтами. Під його керівництвом розроблена і здійснена Київ. операція 1920, внаслідок якої більшов. війська захопили значну частину Правобережжя України. Однак у ході подальшого

наступу на Варшаву Є. і чл. рев.-військ. ради Пд.-Зх. фронту Й. Сталін відмовилися виконати директиву Москви і передати 1-у Кінну армію в оперативне упр. Зх. фронту, що стало однією з причин поразки Червоної армії. 1920–21 і 1924–25 — командувач Київ., 1927–31 — Білорус. військ. округів; 1931–37 — нач. Генштабу; 1937 — 1-й заст. наркома оборони СРСР; 1938 — командувач військами Закавказ. військ. округу. Брав активну участь у проведенні воєн. реформи 1924–25, один із ініціаторів тех. переоснащення Червоної армії. 25 лютого 1938 звільнений з армії, у квітні того ж року заарешт., 22 лютого 1939 за звинуваченнями в участі в антирад. військ.-фашист. заговорі й шпигунстві на користь Польщі та Німеччини засудж. до розстрілу. Реабіліт. 1956.

Основні праці

Львов-Варшава. 1920 год. Взаимодействие фронтов. Москва; Ленинград, 1929; Разгром Деникина, 1919. Москва, 1931; Тактика и оперативное искусство РККА начала тридцатых годов // Вопр. стратегии и оператив. искусства в сов. воен. тр. (1917–1940 гг.). Москва, 1965.

Рекомендована література

1. Пиха Д. Д. Військова діяльність О. І. Єгорова на Україні // УІЖ. 1965. № 10;
2. Василевский А. Солдат, полководец (к 80-летию со дня рождения маршала А. И. Егорова) // Военно-истор. журн. 1973. № 10;
3. Сувениров О. Ф. Трагедия РККА. 1937–1938. Москва, 1998;
4. Малявин П. М. Маршал Советского Союза А. И. Егоров. Москва, 2000.

О. Й. Щусь

Бібліографічний опис:

Егоров Олександр Ілліч / О. Й. Щусь // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17521>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).